

Stichting Behoud Joodse begraafplaats Oisterwijk

Opgericht 16 april 2012
KvK-nummer 55119271
Raborekening NL35 RABO 0144 0193 02
Secretaris J. Germans
Hertog Hendriklaan 11 5062 CJ Oisterwijk
info@jb-oisterwijk.nl
www.jb-oisterwijk.nl
ANBI

Jaarverslag Stichting Behoud Joodse begraafplaats.

De Stichting Behoud Joodse Begraafplaats Oisterwijk is opgericht op 16 april 2012. Doel van de Stichting is het behouden en restaureren van de Joodse Begraafplaats, gelegen aan de Hondsbegselaan (ongenummerd) te Oisterwijk.

Uit de statuten: De stichting heeft ten doel: de ondersteuning en bevordering van de instandhouding van de Israëlitische begraafplaats te Oisterwijk in verband met de cultuurhistorische waarde van de begraafplaats met inachtneming van de voorschriften van de Joodse Codex zoals deze wordt gehanteerd en uitgelegd door het Opperrabbinat voor Nederland en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het (doen) onderhouden en restaureren van de Joodse begraafplaats te Oisterwijk en het daartoe verwerven van (financiële) middelen.

De begraafplaats betreft een Rijksmonument nr. 46806. De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel nr. 55119271. Rabobankrekening NL35RABO0144019302.

Het bestuur bestaat uit K. Welmers voorzitter; Dr. Ir. J. Germans secretaris; Mr. J. A. D. M. Vrijdag penningmeester; Mevr. M. Wagenaar-van Oss, de heren R. E. Vis, P.H.J. v.d. Plas en F.J.W.M. Tabbers, leden. Op 30 mei 2016 is de heer van de Plas opnieuw toegetreden tot het bestuur.

Een (nieuw) Logo

Een nieuw Logo siert het briefpapier. Frisse kleuren die u ongetwijfeld herkent als de kleuren van het Joods Historisch Museum in Amsterdam. (met toestemming)

Joods begrafeniswezen Brabant

De Vereniging Israëlitische begraafplaats Oisterwijk is overgegaan in de Stichting Joods begrafeniswezen Brabant Hendrik Casimirstraat 23 5616BJ Eindhoven. Voorzitter is Marijke van Oss en secretaris is Berry Rosenberg, Patrijslaan 20 5627 TR Eindhoven 040-2912727 of 06-38546650. Onder deze Stichting vallen de Joodse begraafplaatsen te Oisterwijk, Vught en Eindhoven.

De nieuwe Stichting heeft op ons voorstel de verzekeringen in overleg met Donatus herzien en aangepast waardoor er een grotere dekking is gerealiseerd.

Leerlingbouwwerkplaats

De restauratie van de Joodse Begraafplaats is aangemerkt als leerlingbouwwerkplaats. Drie leerlingen hebben in dienst van Nico de Bont in totaal 958 uur gewerkt op de begraafplaats. Door

de Stichting Bouwcultuurfonds Zuid-Nederland is daarvoor de maximale subsidie van € 2500,= verstrekt.

Nieuwe toegangspoort

In 2015 is nauw overleg gevoerd over een nieuwe poort van het terrein aan de straatzijde. Door een vertegenwoordiger van de Stichting Henri Moerel, mevrouw Jantiene Klein Roseboom en siersmid Nico Muller Jabusch is een prachtige, statige poort ontworpen, passend bij de monumentale begraafplaats. In december 2015 is een begin gemaakt met de fundering van de poort aan de Hondsbegselaan. In het voorjaar zijn de twee pilasters opgemetseld en op 8 april 2016 is de poort gehangen. Een prachtige monumentale toegang. Om de toegang te completeren is in samenspraak tussen Nico Muller Jabusch en Jantiene Klein Rosenboom een hekwerk ontworpen van de poort naar de straat. Het hekwerk is in 2017 gerealiseerd. Op de achterzijde van een van de pilasters is een passende gedenksteen aangebracht ter herinnering aan Henri Moerel, die met zijn Stichting de gehele entree heeft bekostigd. Het Hebreeuwse opschrift, vertaald in het Nederlands luidt: "Moge vrede hun deel zijn"

Enkele citaten uit de omschrijving van de poort van Jantiene Klein Rosenboom:

Met de verantwoordelijkheid naar toekomstige generaties in het achterhoofd, biedt de nieuwe poort de kans op een voortdurende dialoog, door het gebruik van universeel gebruikte symbolen uit zowel het Jodendom als het Christendom. Er is gezocht naar symbolen die waarden uitstralen die gewoon zijn en verbinden, in plaats van symbolen die uniek zijn en gericht zijn op onderscheid/afscheiding. Bovendien, de symbolen zijn subtiel en met zorg uitgekozen, met als doel het bieden van een vrije keuze aan een ieder welk symbool te lezen of te beantwoorden. De symboliek heeft 7 dimensies: tijd, natuur, de fleur-de-liss, de boom van het leven, de puntige boog, de menorah en tot slot goddelijkheid zelf. Het is te hopen dat het gebruik van meerdere lagen van symboliek uitnodigt tot reflectie op een niet-voorschreven wijze. Het hoopt ook – veel subtieler voor hen die het herkennen – een stille en reflectieve dialoog te stimuleren tussen gemeenschappen en verschillende religies, die eens samen leefden.

Herinrichting Terrein

In 2016 is ook het totale terrein waarop de begraafplaats is gelegen aangepakt. Zowel aan de straatzijde als op de scheiding met de burens is een gaasafsterking aangebracht door Pallandt. Door het kadaster is op 5 augustus 2016 de grenslijn opnieuw ingemeten en uitgezet. Daardoor kon het hekwerk van de poort naar de straat in 2017 gerealiseerd worden op de juiste plaats. Door grondbedrijf Wolfs is de toegangsweg naar de begraafplaats verhard met silex, een bosvriendelijke "grintlaag" Aan het einde van de weg zijn 4 parkeerplaatsen gerealiseerd. Langs de muur, vooral aan de voorzijde is de grond opgehoogd. De inrit werd door de gemeente Oisterwijk vakkundig met kinderkopjes verhard. Zowel in 2016 als in 2017 is door vele vrijwilligers het terrein opgeschoond.

Monumentenwacht

Voor de vaststelling van de subsidie van de Provincie is op 4 februari 2016 een Inspectie door de Monumentenwacht uitgevoerd. Er zijn enkele aanbevelingen gedaan die nog uitgevoerd moeten worden.

Subsidie Provincie Noord Brabant.

In 2014 hebben wij subsidie aangevraagd bij de Provincie Noord Brabant. Op 27 februari 2015 is een subsidie toegekend van € 115.403,= Eind 2015 is een aanvraag ingediend voor de definitieve vaststelling van de subsidie. Als bijlage zijn bijgevoegd een activiteiten verslag met foto's, een overzicht van de ingediende begroting en de daadwerkelijke kosten en kopieën van alle rekeningen. Op 7 april 2016 is de subsidie definitief vastgesteld op eerder genoemd bedrag.

Afwikkeling overige subsidies

In 2016 is de subsidietoekenning van de Streekrekening van het Groene Woud formeel vastgesteld en afgewikkeld. Ook is de subsidietoekenning van het Bureau Maror-gelden in 2016 afgewikkeld. Er was uitstel gevraagd en verleend en er werd steekproefsgewijs een accountantsonderzoek ingesteld naar de besteding en verantwoording van de verleende subsidie.

Eindafrekening aannemer de Bont.

December 2015 is de restauratie van de muur geheel voltooid. De kosten van de restauratie van de muur inclusief enkele grondwerkzaamheden bedroegen € 176.108,79 zoals reeds in het verslag van 2015 staat vermeld. Begin 2016 zijn de laatste subsidies ontvangen en op 18 april 2016 heeft de finale afrekening plaatsgevonden met de restaurateur Nico de Bont. Wij kijken tevreden terug op een mooi resultaat.

Afsluiting restauratie/Open Monumentendag.

Hoewel er nog enkele dingen moeten gebeuren is besloten de formele afsluiting van de restauratie te laten plaatsvinden tijdens de Open Monumentendag op 11 september 2016. Genodigden, waaronder opperrabbijn Jacobs, aannemers, sponsors en het gemeentebestuur, werden ontvangen met koffie en een koosjer gebakje en vervolgens toegesproken, bij Klein Speik. De genodigden kregen als dank en waardering een mooie foto van de begraafplaats aangeboden. Op de begraafplaats hebben opperrabbijn Benjomin Jacobs en gedeputeerde Henri Swinkels een steen, die zij aangereikt kregen van burgemeester Hans Janssen, gelegd. Een gebruik als teken van respect voor de overledene en instandhouding van de graven en in dit geval van de gehele begraafplaats wat ze ook in hun toespraken memoreerden. Vervolgens blies de opperrabbijn de sjofaar. De indrukwekkende ceremonie werd door enkele honderden bezoekers bijgewoond. Een bijzonder geslaagde dag.

Aan mevrouw Willekens, de naaste buurvrouw van de begraafplaats, is een bloemetje cadeau gedaan voor de om niet beschikbaar gestelde stroom en water tijdens de restauratie.

Alle subsidie gevers staan vermeld op de website van de Stichting Behoud Joodse begraafplaats.

Vertaling Pinkas

In december 2016 is een aanvang gemaakt met het project "Vertaling Pinkassiem en Memorboek" In de Bibliotheek Rosenthaliana van de Universiteit van Amsterdam liggen drie pinkassiem waarvan één gedeeltelijk memorboek. Deze handgeschreven manuscripten in het Jiddisch zijn opgetekend in Oisterwijk. Een deel van de boekwerkjes is gedigitaliseerd en op internet beschikbaar en daardoor ook "gemakkelijker" te vertalen. In totaal gaat het om ruim 200 pagina's.

Openstelling

De Stichting organiseert in samenwerking met de Stadsgidsen Oisterwijk en de plaatselijke VVV rondleidingen over de begraafplaats. In het metaheerhuis worden de gebruiken en rituelen uitgelegd van een joodse uitvaart. Aan de hand van de vele graven wordt uitleg gegeven over de vestiging van Joden in Oisterwijk vanaf ongeveer 1740 en van de komst van de eerste opperrabbijn naar Brabant in 1756. In 2016 zijn 252 mensen met een gids rondgeleid over de Joodse begraafplaats. De Open Monumentendag werd door ongeveer 1000 mensen bezocht.

De Stichting participeert in het project Heilige Huisjes van de basisscholen in Oisterwijk en Moergestel. Scholen kunnen een rondleiding krijgen over de begraafplaats. Twee scholen hebben hiervan gebruik gemaakt.

Aan de middelbare scholen in Oisterwijk (en omgeving) biedt de Stichting de mogelijkheid voor scholieren in het kader van diverse projecten de begraafplaats te bezoeken waarbij uitleg wordt gegeven door een deskundige gids.

Van 1 mei tot 1 oktober is de begraafplaats geopend voor bezoek. Van 10.00 tot 16.00 uur verwelkomen twee gastheren of –vrouwen langs komende bezoekers.

De website van de Stichting www.jb-oisterwijk.nl wordt regelmatig bezocht. Middels de website wordt ook gecommuniceerd over de vorderingen van het restauratieproces.

Door de belastingdienst is de Stichting aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Oisterwijk, 15 mei 2017

J. Germans (secretaris)

K. Welmers (voorzitter)

Vastgesteld in de algemene bestuursvergadering d.d. 15 mei 2017.